

Dosarul nr. 2ra-1545/20

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: R. Chistruga)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă)

Î N C H E I E R E

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Grozavu Tudor,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Orandaș Nina împotriva lui
Grozavu Tudor cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere pentru copilul
minor în sumă bănească fixă,

împotriva deciziei din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins apelul
declarat de Grozavu Tudor, reprezentat de Malesenco Dumitru, și s-a menținut hotărârea din
21 februarie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 02 decembrie 2019 Orandaș Nina, reprezentată de avocatul Marcu Victor în baza
mandatului seria MA nr. 0937283 din 14 noiembrie 2019, a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Grozavu Tudor cu privire la modificarea cuantumului pensiei de
întreținere pentru copilul minor în sumă bănească fixă.

În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantei a indicat că în anul 2005 Orandaș Nina
a încheiat căsătoria cu Grozavu Tudor, din căsătoria lor la XXXXX s-a născut fiul comun
XXXXX, fapt ce se confirmă prin certificatul de naștere seria XXXXX din XXXXX eliberat
de XXXXX.

Prin hotărârea din 18 septembrie 2007 a Judecătoriei Drochia, s-a încasat din contul lui
Grozavu Tudor în beneficiul Ninei Orandaș (Grozavu) pensia de întreținere pentru copilul
minor XXXXX, născut la XXXXX, în sumă bănească fixă de 300 de lei, până la atingerea
majoratului copilului.

La 26 octombrie 2007 a fost desfăcută căsătoria încheiată între Orandaș (Grozavu) Nina
și Grozavu Tudor, fapt ce rezultă din certificatul de divorț XXXXX din XXXXX eliberat de
XXXXX. După divorț Nina Orandaș (Grozavu) a obținut numele de familie până la căsătorie
de Țîțanu.

La 24 octombrie 2014 Nina Orandaș (Țîțanu) a înregistrat căsătoria cu Orandaș Alunel, fapt ce se confirmă prin certificatul de căsătorie seria XXXXX din XXXXX eliberat XXXXX.

A susținut avocatul Marcu Victor că după desfacerea căsătoriei, copilul minor XXXXX, născut la XXXXX, se află totalmente în grija și la întreținerea mamei Nina Orandaș, iar suma de 300 de lei, dispusă spre încasarea din contul pârâtului Grozavu Tudor, prin hotărârea judecătorească din 18 septembrie 2007, cu titlu de pensie de întreținere a copilului minor, este insuficientă și neechitabilă ca mărime pentru a asigura copilului XXXXX un trai decent corespunzător pentru creșterea, dezvoltarea și educarea normală a acestuia.

A reiterat că reieșind din dispozițiile art. 74 alin. (1), 76 alin. (1) din Codul familiei și art. 18 și 27 din Convenția Europeană pentru Drepturile Copilului din 20 noiembrie 1989, rectificată de Republica Moldova în 1993, ambii părinți, în egală măsură, poartă răspundere pentru asigurarea unui trai decent pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală, morală și socială a copilului său, ținând cont în primul rând de interesul superior al acestuia.

Totodată, a indicat reprezentantul reclamantei că pârâtul Grozavu Tudor este angajat în câmpul muncii, având un salariu lunar suficient de mare, însă nu dorește să achite sistematic pensia de întreținere a copilului minor și se eschivează în mod intenționat să prezinte care de fapt sunt veniturile reale pe care le obține lunar.

A notat că conform evoluției salariului mediu pe Republica Moldova, pentru anul 2018, este de peste 4.500 de lei.

Totodată, potrivit informației Birului Național de Statistică minimul de existență în anul 2018, în sate, pentru copiii în vârstă de 7 – 17 ani, a constituit suma de 1906,9 de lei.

Având în vedere că Grozavu Tudor are un venit cu mult mai mare, prin prisma art. 75, 76 și art. 110 din Codul familiei, urmează să fie modificat cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, în sumă bănească fixă de 1.000 de lei.

În contextul enunțat, a solicitat Orandaș Nina, reprezentată de avocatul Marcu Victor, admiterea acțiunii, modificarea cuantumul pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX, născut la XXXXX, cu încasarea din contul lui Grozavu Tudor în beneficiul său a sumei bănești fixe de 1.000 de lei lunar.

Prin hotărârea din 21 februarie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, acțiunea depusă de Orandaș Nina, reprezentată de avocatul Marcu Victor, a fost admisă integral. S-a modificat cuantumul pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX, născut la XXXXX, stabilit prin hotărârea din 18 septembrie 2007 a Judecătoriei Drochia, și s-a încasat din contul lui Grozavu Tudor în beneficiul Ninei Orandaș suma bănească fixă de 1.000 de lei lunar, începând cu 02 decembrie 2019, până la atingerea majoratului copilului. S-a încetat executarea hotărârii din 18 septembrie 2007 a Judecătoriei Drochia, în partea încasării din contul lui Grozavu Tudor în beneficiul Ninei Grozavu a pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX, născut la XXXXX, în sumă bănească fixă de 300 de lei, începând cu 03 iulie 2007, până la atingerea majoratului copilului. S-a încasat din contul lui Tudor Grozavu în bugetul de stat suma de 360 de lei taxa de stat.

La 24 februarie 2020 Grozavu Tudor, reprezentat de avocatul Malesenco Dumitru în baza mandatului seria MA nr. 1405593 din 17 februarie 2020, a depus cerere de apel nemotivată, iar la 16 aprilie 2020 a prezentat partea motivată a apelului, solicitând admiterea acestuia și modificarea hotărârii din 21 februarie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

cu încasarea din contul său în beneficiul Ninei Orandaș pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX, născut la XXXXX, în mărime de 1/4 din salariu și alte venituri lunare sau în sumă bănească fixă de 500 de lei din momentul depunerii acțiunii până la atingerea majoratului copilului.

Prin decizia din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de Grozavu Tudor și s-a menținut hotărârea din 21 februarie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central.

Prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile prin faptul că cerința reclamantei Orandaș Nina privind modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, stabilit prin hotărârea din 18 septembrie 2007 a Judecătorei Drochia, în sumă bănească fixă de 300 de lei, cu stabilirea pensiei de întreținere în mărime de 1.000 de lei, este justificată și urmează a fi admisă, or, conform art. 75 alin. (2) din Codul familiei, cuantumul cotelor stabilite la alin. (1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante.

Instanțele de judecată la admiterea acțiunii au ținut cont de interesul superior al copilului, de menținerea echilibrului al ambilor părinți care nu se află în relație de căsătorie, precum și de proporționalitatea cuantumului pensiei de întreținere pentru un copil.

La fel, instanțele de judecată au luat în considerare starea materială a ambilor părinți, de proporțiile stabilite în art. 75 din Codul familiei, în raport cu salariul mediu pe țară și minimul de existență pentru un copil.

Au precizat instanțele de judecată că ambii părinți, în egală măsură, au obligația de a compensa cheltuielile pentru întreținerea copilului său minor.

Au notat instanțele de judecată că suma de 300 de lei încasată prin hotărârea din 18 septembrie 2007 a Judecătorei Drochia, nu este suficientă și echitabilă ca mărime, deoarece nu acoperă minimul necesar de întreținere a copilului minor XXXXX, născut la XXXXX.

În circumstanțele enunțate, instanțele de judecată au considerat inadmisibil și contrar normelor fundamentale stabilirea unei pensii de întreținere a copilului minor în mărimea ce nu atinge nici minimul necesar de existență, concluzionând că părintele care datorează această pensie urmează să depună toate eforturile pentru asigurarea copiilor săi a unui nivel de trai decent.

Aplicând principiul proporționalității, instanțele de judecată au concluzionat că în situația în care urmează de a fi ales între drepturile copilului la un trai decent și drepturile părintelui, în toate cazurile au prioritate drepturile copilului.

În contextul enunțat, au conchis instanțele de judecată că cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, urmează a fi modificat ținând cont de informația Biroul Național de Statistică potrivit căreia minimul de existență a unui copil în vârsta de 7-17 ani, în sate, pentru semestrul I anul 2018, a constituit suma de 1.986,90 de lei lunar, totodată au notat faptul că nivelul de întreținere a unui copil, conform datelor medii, reieșind din categoria de vârstă atinsă la moment, este cu mult mai înalt decât cel stabilit anterior de către instanța de judecată prin hotărârea judecătorească irevocabilă din 18 septembrie 2007.

Nu a fost reținut argumentul apelantului/pârât Grozavu Tudor precum că suma de 1.000 de lei este o sumă exagerată ca mărime, or, potrivit art. 58 alin. (1) din Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copiii săi, sarcina materială minimală de

întreținere le revine ambilor părinți în mod egal. Cu atât mai mult, că suma de 1.000 de lei constituie jumătate din minimumul de existență necesar pentru întreținerea copilului minor XXXXX, născut la XXXXX.

Totodată, a fost respinsă cerința apelantului Grozavu Tudor privind încasarea din contul său a pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXX în sumă bănească fixă în mărime de 500 de lei lunar sau 1/4 din salariu și din alte venituri ale sale, or, această sumă ca mărime nu este suficientă pentru asigurarea unui trai decent al copilului, care ar asigura buna dezvoltare a acestui.

De asemenea, nu a fost reținut nici argumentele lui Grozavu Tudor precum că nu dispune de locuință proprie, nu deține în proprietate cotă de teren, care i-ar permite garantarea a unor câștiguri stabile și regulate lunare, precum și că mai are la întreținerea sa pe mama care are o vârstă înaintată, or, acestea nu pot constitui drept temeiuri justificative întru determinarea unui quantum mai redus al pensiei de întreținere a copilului minor Grozavu Vasile propus de către apelantul/pârât, care în esență este sub minimumul de existență pentru un copil stabilit de Biroul Național de Statistică.

La 05 septembrie 2020 Grozavu Tudor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrala a deciziei din 16 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii din 21 februarie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care să fie încasată din contul său în beneficiul Ninei Orandaș pensia de întreținere a copilului minor XXXXX, născut la XXXXX, în mărime de 1/4 din salariu și alte venituri lunare sau în sumă bănească fixă de 500 de lei din momentul depunerii acțiunii până la atingerea majoratului copilului.

În motivarea recursului Grozavu Tudor a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Bălți a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Cerințele de plată a intimatei Ninei Orandaș înaintate față de el de modificare a quantumului pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX de la 300 de lei până la 1.000 de lei, sunt exagerate și neîntemeiate.

Instanțele de judecată la modificarea pensiei de întreținere a copilului minor nu au ținut cont de faptul că este angajat în câmpul muncii din 01 aprilie 2015, în funcția de muncitor-mecanizator la ÎI „Ion Cujba”, fapt confirmat prin copia ordinului nr. 2 din 01 aprilie 2015. Înscrișul dat atestă că starea sa materială nu este favorabilă.

Se află în imposibilitate să achite pensia de întreținere pentru copilul minor XXXXX în quantumul solicitat de Orandaș Nina, deoarece nu dispune de o locuință proprie și nici surse financiare pentru procurarea acesteia, nu deține în proprietate vreo cotă de teren, care i-ar permite garantarea a cărorva venituri lunare stabile și regulate.

Mai mult ca atât, în anul XXXXX a decedat tatăl său, ca urmare fiind nevoit să o întrețină pe mama sa, care are o vârstă înaintată.

De asemenea, instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că mai are la întreținere un copil minor XXXXX, născută la XXXXX.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia la 16 iulie 2020.

Din actele cauzei rezultă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa lui Grozavu Tudor și avocatului acestuia Malesenco Dumitru la 28 iulie 2020 (f.d. 81), recepționată de către ultimii la 31 iulie 2020 și respectiv la 04 august 2020 (f.d. 83-84).

Astfel, recursul declarat la 05 septembrie 2020, este în termen.

La 25 septembrie 2020 în adresa Ninei Orandaș și avocatului acesteia Marcu Victor a fost expediată copia recursului declarat de Grozavu Tudor, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referințelor (f.d. 98), însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Grozavu Tudor, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991*), pe când în recursul depus de Grozavu Tudor asemenea aspecte nu se regăsesc.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Grozavu Tudor, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Grozavu Tudor, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic